

Невзоров Ігор Львович –
начальник відділу Міжвідомчого
науково-дослідного центру з про-
блем боротьби з організованою
злочинністю при Раді національної
безпеки і оборони України, канди-
дат юридичних наук

Щодо перспектив застосування домашнього арешту в ході розслідування злочинів, учинених організованими злочинними групами

Виходячи з аналізу норм нового Кримінального процесуального кодексу України, що регламентують підстави та порядок застосування запобіжних заходів, відповідного зарубіжного досвіду в цій сфері, а також законодавства України про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю, досліджується питання щодо доцільності застосування домашнього арешту, як міри запобіжного заходу, під час розслідування злочинів, учинених організованими злочинними групами.

Ключові слова: запобіжні заходи, домашній арешт, організована злочинність, слідчий, слідчий суддя.

Прийнятий 13 квітня 2012 року Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК) докорінно змінив устояний протягом тривалого часу порядок, стадії та процедури проведення досудового слідства, ввівши у кримінальний процес чимало новел. Виключенням із цього не стали запобіжні заходи (Глава 18 КПК). Серед принципово нових запобіжних засобів на окрему увагу заслуговує такий вид як домашній арешт (ст. 181 КПК) [1, с. 78]¹, оскільки його застосування допускається, якщо до особи, яка підозрюється або обвинувачується

---

¹ Слід зазначити, що в перших Кримінально-процесуальних кодексах, виданих в період 1922–1923 рр. у республіках, які входили до складу СРСР, передбачалася така міра запобіжного заходу як домашній арешт. Зокрема, КПК РРФСР 1923 року передбачав такий запобіжний захід [2, с. 12].

у вчиненні злочину, буде призначено покарання у виді позбавлення волі [1, с. 78].

Враховуючи вищенаведене, під час здійснення досудового розслідування постає практичне питання щодо перспектив і доцільності застосування домашнього арешту як виду запобіжного заходу до осіб, які підозрюються або обвинувачуються у вчиненні злочинів, що кваліфікуються як злочини, вчинені організованими злочинними групами (угрупованнями).

Таке питання, в першу чергу, обумовлене тим, що організована злочинність¹ – найбільш небезпечна форма кримінально-правових дій. Як зазначає Г. А. Матусовський, організаційна структура ОЗГ базується на кримінальному професіоналізмі, кримінальній кооперації, інформаційному забезпеченні, системі конспірації, внутрішній та зовнішній безпеці. Отже, організована злочинність за своєю природою має своєрідність формування, специфіку функціонування, витонченість способів злочинної діяльності, стратегію і тактику протидії правоохоронним органам, тоді як домашній арешт полягає в забороні підозрюваному, обвинуваченому залишати житло цілодобово або у певний період доби (ч. 1 ст. 181 КПК) [5, с. 155]. При цьому також необхідно враховувати соціально-демографічні показники, які характеризують особистісну типологію членів організованих злочинних груп. Як зазначає з цього приводу В. П. Корж, за даними публікацій кримінологічних і статистичних узагальнень у злочинних формуваннях загально кримінального типу превалюють особи у віці від 20 до 35 років (в основному, чоловіки), які не працюють, з неповною середньою або середньою освітою. Водночас, у групах, які вчиняють злочини у сфері економіки, зростає рівень віку її учасників, спеціальної підготовки, трудового та посадового професіоналізму. Виокремлюються певні типи лідерів організованих злочинних формувань: провідник (особа, яка виконує функції радника, консультанта з планування та реалізації кримінальних планів як психологічно сильний авторитет), ініціатор, організатор, а також ліде-

¹ Згідно зі статтею 1 Закону України "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю", під організованою злочинністю розуміється сукупність злочинів, що вчиняються у зв'язку з створенням та діяльністю організованих злочинних угруповань. Види та ознаки цих злочинів, а також кримінально-правові заходи щодо осіб, які вчинили такі злочини, встановлюються Кримінальним кодексом України [3]. Водночас, аналіз ч. 3-4 ст. 28 Кримінального кодексу України свідчить про те, що спільними кримінально-правовими ознаками організованої групи та злочинної організації є: 1) стійкість; 2) попередня домовленість; 3) соорганізованість; 4) спільна злочинна діяльність; 5) наявність єдиного плану; 6) розподіл функцій. До спеціальних ознак злочинної організації належать: 1) мета (скоєння тяжких або особо тяжких злочинів учасниками організації); 2) об'єднання п'яти та більше осіб; 3) координація злочинної діяльності інших осіб; 4) забезпечення функціонування злочинної організації; 5) забезпечення функціонування інших злочинних груп [4, с. 14].

ри змішаного типу. Серед виконавців виокремлюються активні члени групи, які входять до організаційної мережі, рядові виконавці [6, с. 48].

По-друге, актуальність питання, яке підіймається у цій статті, обумовлене відсутністю належного “процесуального досвіду” в слідчих, який міг би свідчити про ефективність або неефективність даного запобіжного заходу серед слідчих дій, які вчиняються під час розслідування злочинів, що підпадають під категорію “організована злочинність”. Ще під час прийняття нового КПК висловлювалися занепокоєння щодо ефективності та доцільності введення такого запобіжного заходу до кримінального процесу. Зокрема, як було зазначено у Зауваженнях до проекту Кримінального процесуального кодексу України (реєстраційний № 9700), підготовлених Заступником Керівника Апарату Верховної Ради України – М. Теплоком, введення цього заходу не матиме позитивного ефекту, оскільки і чинний КПК України, і проект містить запобіжні заходи, не пов’язані з позбавленням волі. Якщо ці заходи не спроможні забезпечити належну поведінку підозрюваного, обвинуваченого, то новий захід буде нереальним, оскільки, залишаючи житло на певний період часу, така особа завжди матиме змогу ухилитися від слідства та суду, перешкодити встановленню істини, продовжувати займатися злочинною діяльністю [7]. До того ж, План заходів МВС, спрямованих на реалізацію норм Кримінального процесуального кодексу України, затверджений Наказом МВС України від 8 серпня 2012 року № 685, не передбачав підготовки проекту відомчого нормативно-правового акту, яким має бути врегульоване питання щодо порядку застосування ухвали слідчого судді, суду про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту.

По-третє, варто забувати, що п. 7 Плану заходів щодо реалізації Концепції державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю, затвердженого Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 січня 2012 року № 53-р, передбачає забезпечення проведення системного аналізу стану досудового слідства в кримінальних справах про злочини, вчинені організованими групами або злочинними організаціями [8].

Крім того, слід ураховувати, що у разі застосування домашнього арешту як міри запобіжного заходу при розслідуванні злочинів, учинених організованими злочинними групами, переслідуються не тільки цілі, визначені у ст. 177 КПК¹, але й може бути досягнутий додатковий

---

¹ Згідно зі статтею 177 КПК України, метою застосування запобіжного заходу є забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим покладених на нього процесуальних обов’язків, а також запобігання спробам: 1) переховуватися від органів досудового розслідування та/або суду; 2) знищити, сховати або спотворити будь-яку із речей чи документів, які мають істотне значення

позитивний ефект, який виражається у реальній гуманізації кримінального процесу, поступовому розвантаженні слідчих ізоляторів¹, перебуванні обвинувачених або підозрюваних у більш комфортних умовах, ніж “за ґратами”, уникненні від виникнення у підозрюваних або обвинувачуваних нових кримінальних зв’язків, у тому числі в ізоляторах тимчасового перебування, слідчих ізоляторах.

Усе це потребує спеціальних підходів, конструктивних ідей для формування методик і планів розслідування таких злочинів, проведення слідчих та організаційних дій, які, в першу чергу, мають бути спрямовані на нейтралізацію протидії розкриттю злочину. Разом з тим, вироблення подібних методик неможливе без ретельного аналізу змісту тих кримінально-процесуальних норм, що регламентують питання застосування домашнього арешту.

Як зазначає В. В. Клімов, механізм застосування домашнього арешту – це встановлена кримінально-процесуальним законом система процесуальних дій та рішень слідчого, керівника слідчого органу, прокурора суду, що здійснюються у суворій послідовності, яка дозволяє реалізувати щодо обвинуваченого, підозрюваного запобіжний захід у вигляді домашнього арешту, його скасувати або змінити [9, с. 14].

для встановлення обставин кримінального правопорушення; 3) незаконно впливати на потерпілого, свідка, іншого підозрюваного, обвинуваченого, експерта, спеціаліста у цьому ж кримінальному провадженні; 4) перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином; 5) вчинити інше кримінальне правопорушення чи продовжити кримінальне правопорушення, у якому підозрюється, обвинувачується [1, с. 76-77]. Крім цього, відповідно до ст. 178 КПК, при вирішенні питання про обрання запобіжного заходу, крім наявності ризиків, зазначених у ст. 177 цього Кодексу, слідчий суддя, суд, на підставі наданих сторонами кримінального провадження матеріалів, зобов’язаний оцінити в сукупності всі обставини, у тому числі: 1) вагомість наявних доказів про вчинення підозрюваним, обвинуваченим кримінального правопорушення; 2) тяжкість покарання, що загрожує відповідній особі у разі визнання підозрюваного, обвинуваченого винуватим у кримінальному правопорушенні, у вчиненні якого він підозрюється, обвинувачується; 3) вік та стан здоров’я підозрюваного, обвинуваченого; 4) міцність соціальних зв’язків підозрюваного, обвинуваченого в місці його постійного проживання, у тому числі наявність в нього родини й утриманців; 5) наявність у підозрюваного, обвинуваченого постійного місця роботи або навчання; 6) репутацію підозрюваного, обвинуваченого; 7) майновий стан підозрюваного, обвинуваченого; 8) наявність судимостей у підозрюваного, обвинуваченого; 9) дотримання підозрюваним, обвинуваченим умов застосованих запобіжних заходів, якщо вони застосовувалися до нього раніше; 10) наявність повідомлення особі про підозру у вчиненні іншого кримінального правопорушення; 11) розмір майнової шкоди, у завданні якої підозрюється, обвинувачується особа, або розмір доходу, в отриманні якого внаслідок вчинення кримінального правопорушення підозрюється, обвинувачується особа, а також вагомість наявних доказів, якими обґрунтовуються відповідні обставини [1, с. 77].

¹ Так, за даними ДІАЗ МВС України, у 2012 році кількість осіб, затриманих у порядку ст.ст. 106, 115 КПК України, які підозрюються у вчиненні злочину, складала – 30 202, зокрема, з них: за вчинення умисних вбивств – 1809, умисне тяжке тілесне ушкодження – 1530, легалізація(відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом – 29.

На наш погляд, механізм застосування домашнього арешту як міри запобіжного заходу складається безпосередньо із двох стадій (судова та позасудова): на першій із них, суддя, слідчий суддя на підставі клопотання слідчого, прокурора вирішує питання щодо застосування конкретного запобіжного заходу, в т. ч. й домашнього арешту та забезпечує прибуття особи для розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу (ст. ст. 187–193 КПК) [1, с. 83–86]. Також слідчий суддя, суд з одночасним вирішенням питання щодо застосування домашнього арешту вирішує питання про доцільність покладання додаткових обов'язків на обвинуваченого або підозрюваного (ч. 5 ст. 194 КПК) [1, с. 87]. Серед них поряд з домашнім арештом, можуть бути застосовані наступні обов'язки:

- носити електронний засіб контролю;
- утримуватися від спілкування з будь-якою особою, визначеною слідчим суддею, судом, або спілкуватися з нею із дотриманням умов, визначених слідчим суддею або судом;
- не відвідувати місця, визначені слідчим суддею або судом (у випадку, якщо підозрюваному або обвинуваченому заборонено залишати житло тільки у певний час доби).

Після оголошення ухвала слідчого судді, суду щодо обрання запобіжного заходу підлягає негайному виконанню (ст. 205 КПК) [1, с. 92].

Під час другої стадії (позасудової) застосування домашнього арешту покладається на органи внутрішніх справ. Спочатку ухвала про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту передається для виконання до органу внутрішніх справ за місцем проживання підозрюваного, обвинуваченого (ч. 3 ст. 181) [1, с. 78]. Далі – орган внутрішніх справ повинен негайно поставити на облік особу, щодо якої застосовано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту, і повідомити про це слідчому або суду, якщо запобіжний захід застосовано під час судового провадження (ч. 4 ст. 181) [1, с. 78].

Працівники органу внутрішніх справ з метою контролю за поведінкою підозрюваного, обвинуваченого, який перебуває під домашнім арештом, мають право з'являтися в житло цієї особи, вимагати надати усні чи письмові пояснення з питань, пов'язаних із виконанням покладених на неї зобов'язань, використовувати електронні засоби контролю (ч. 5 ст. 181) [1, с. 78].

У випадку, якщо щодо підозрюваного, обвинуваченого обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту з одночасним покладанням обов'язку носити електронний браслет, то застосування цього

пристрою здійснюється працівниками органу внутрішніх справ на підставі ухвали слідчого судді, суду (ч. 2 ст. 195 КПК)¹.

Згідно з пунктом 3.4. Положення про порядок застосування електронних засобів контролю (далі – ЕЗК), затвердженого Наказом МВС України від 9 серпня 2012 року № 696 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 5 вересня 2012 року за № 1503/21815) (далі – Положення), працівники органу внутрішніх справ при отриманні ухвали слідчого судді, суду про обрання підозрюваному (обвинуваченому) запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту та поставленні на облік такої особи з метою здійснення контролю за її поведінкою застосовують ЕЗК [10]². При цьому безпосередньо закріплення на тілі підозрюваного електронного браслета та перевірку його функціональної справності здійснює представник уповноваженого підрозділу МВС (п. 3.5 Положення) [10], визначення його на сьогоднішній день ще триває.

¹ Згідно з частиною 1 статті 195 КПК України, застосування електронних засобів контролю полягає у закріпленні на тілі підозрюваного, обвинуваченого пристрою, який дає змогу відслідковувати та фіксувати його місцезнаходження. Такий пристрій має бути захищений від самостійного знімання, пошкодження або іншого втручання в його роботу з метою ухилення від контролю та сигналізувати про спроби особи здійснити такі дії. Електронні засоби контролю застосовуються в порядку, встановленому Міністерством внутрішніх справ України (ч. 3 ст. 195 КПК) [1, с. 88].

² На виконання ухвали слідчого судді, суду працівник органу внутрішніх справ негайно знайомить підозрюваного (обвинуваченого) з ухвалою слідчого судді, суду та вручає йому копію ухвали про застосування стосовно нього запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту. Роз'яснює підозрюваному (обвинуваченому) сутність запобіжного заходу, обмеження, які визначені в ухвалі. Складає протокол оголошення підозрюваному (обвинуваченому) ухвали слідчого судді, суду щодо застосування запобіжного заходу та вручення її копії; роз'яснює підозрюваному (обвинуваченому) вимоги, які пов'язані із застосуванням ЕЗК, що визначені в ухвалі слідчого судді, суду. Роз'яснює йому також, що його відмова від носіння ЕЗК, умисне зняття, пошкодження або інше втручання в роботу ЕЗК з метою ухилення від контролю є невиконанням обов'язків, покладених на нього судом при обранні запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту, і тягне за собою наслідки, передбачені статтею 179 КПК України. Складає протокол про роз'яснення підозрюваному (обвинуваченому) обов'язків, передбачених частиною 5 статті 194 Кримінального процесуального кодексу України; за участю представника уповноваженого підрозділу, якому працівник органу внутрішніх справ вручає копію ухвали слідчого судді, суду, роз'яснює підозрюваному (обвинуваченому) правила користування ЕЗК, техніку безпеки поводження з ним. Складає протокол про роз'яснення підозрюваному (обвинуваченому) правил користування ЕЗК; може бути присутнім під час закріплення на тілі підозрюваного (обвинуваченого) електронного браслета або персонального трекера та приведення їх у дію; про закріплення на тілі підозрюваного (обвинуваченого) електронного браслета або персонального трекера негайно повідомляє слідчого, прокурора, слідчого суддю, суд; співпрацює з уповноваженим підрозділом з приводу виконання підозрюваним (обвинуваченим) обов'язків, покладених на нього ухвалою слідчого судді, суду; має право з'являтися в житло підозрюваного (обвинуваченого), який перебуває під домашнім арештом, вимагати надати усні чи письмові пояснення з питань, пов'язаних із виконанням покладених на нього зобов'язань, у тому числі використання ЕЗК; про поведінку підозрюваного (обвинуваченого), а також порушення цією особою зобов'язань, зазначених в ухвалі, негайно інформує слідчого, прокурора та суд [10].

Цілодобовий контроль за використанням особою ЕЗК, яка зобов'язана його носити, здійснює територіальний підрозділ уповноваженого підрозділу, черговий пульта моніторингу якого: щодоби спілкується з підозрюваним (обвинуваченим) та з'ясовує обставини, пов'язані із застосуванням ЕЗК; у разі отримання сигналу тривоги негайно зв'язується за допомогою телефону або іншого технічного пристрою з підозрюваним (обвинуваченим), який зобов'язаний носити електронний браслет, з'ясовує його місцезнаходження та причини отриманого сигналу тривоги; фіксує в журналі обліку порушень, виявлених за допомогою ЕЗК, всі факти надходження сигналів про неправильне використання ЕЗК, їх причини, ужиті заходи реагування та їх результати, про що негайно інформує слідчого чи орган внутрішніх справ (п. 3.6 Положення) [10].

Разом з тим, підзаконного (відомчого) нормативно-правового акту, який би регулював питання щодо виконання органами внутрішніх справ ухвали слідчого судді, суду щодо застосування до підозрюваного, обвинуваченого запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту на сьогоднішній день не існує.

Отже, на підставі зазначеного, окреслюються наступні перспективи застосування домашнього арешту в ході розслідування злочинів, учинених організованими злочинними групами (угрупованнями):

1. Оскільки у своєму клопотанні про застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту (п. 4 ч. 1 ст. 184 КПК) слідчий або прокурор мають урахувувати ризики, пов'язані із застосуванням того чи іншого запобіжного заходу, а, на відміну від зарубіжного законодавства, яке регламентує питання застосування домашнього арешту¹,

---

¹ Так, згідно з пунктом 2.2. Інструкції про застосування домашнього арешту в якості запобіжного заходу, затвердженої Спільним наказом Генерального Прокурора Республіки Казахстан від 18 жовтня 2005 року № 56, Голови Комітету національної безпеки Республіки Казахстан від 22 жовтня 2005 року № 187, в.о. Міністра внутрішніх справ Республіки Казахстан від 6 жовтня 2005 року № 590, Голови Агентства Республіки Казахстан з боротьби з економічною та корупційною злочинністю (фінансової поліції) від 7 жовтня 2005 року № 214, домашній арешт – це міра запобіжного заходу, що застосовується з санкції прокурора або на підставі рішення суду до підозрюваного, обвинуваченого за наявності підстав, передбачених кримінально-процесуальним законом, із залишенням їх у ізоляції, що дозволяє максимально задовольнити природні права особи. Підозрюваний, обвинувачений, який перебуває під домашнім арештом, без дозволу органа, який здійснює кримінальний процес, не може спілкуватися з певними особами, отримувати та надсилати кореспонденцію, вести перемови, за допомогою використання будь-яких засобів зв'язку. За розсудом органу, який здійснює кримінальний процес, побачення можуть відбуватися як у присутності, так і у відсутності особи, яка здійснює нагляд (п. 10 Інструкції про застосування домашнього арешту в якості запобіжного заходу). Перед застосуванням домашнього арешту слід встановити наявність у підозрюваного, обвинуваченого засобів зв'язку, які можуть бути заборонені для використання. При накладенні заборони на отримання та відправку кореспонденції та ведення перемов за допомогою засобів зв'язку в постанові про застосування запобіжного заходу мають чітко бути вка-

в Україні домашній арешт не розглядається як форма ізоляції особи, а полягає у повній або частковій забороні залишати житло, цей вид запобіжного заходу не отримає у найближчій перспективі масового застосування під час розслідування злочинів, учинених організованими злочинними угрупованнями.

Такий висновок також обґрунтовується тим, що повна або часткова заборона залишати житло не буде перешкодою для члена організованої злочинної групи (угруповання), до якого застосовано домашній арешт, здійснювати незаконний вплив на потерпілого, свідка, іншого підозрюваного, обвинуваченого тощо, в першу чергу, за допомогою засобів зв'язку (наприклад, за допомогою телефонного зв'язку, зв'язку за допомогою мережі "Інтернет", використовуючи програму "Skype" тощо).

До того ж, слід ураховувати, що член організованої злочинної групи, якому може бути заборонено залишати житло тільки у певний час доби, має потенційну можливість вчинити інше кримінальне правопорушення чи продовжити те кримінальне правопорушення, в якому підозрюється, обвинувачується.

2. Спеціальними організаційно-правовими умовами, які створюються державою для забезпечення застосування домашнього арешту, є: наявність уповноваженої посадової особи, компетентного органу, який здійснює контроль і нагляд за підозрюваним, обвинуваченим; установлення чіткого та вичерпного переліку правообмежень, які поширюються на підозрюваного, обвинуваченого; можливість охорони місця проживання особи, її майна. Водночас, відсутність у МВС України необхідної відомчої нормативної-правової бази із застосування домашнього арешту, визначеності у питанні, яка служба (підрозділ) здійснює контроль за поведінкою обвинуваченого, засудженого, а також його періодичність, невирішеність

зані види кореспонденції та засоби зв'язку, строк дії заборони (п. 11 Інструкції про застосування домашнього арешту в якості запобіжного заходу) [11].

Згідно з частиною 1 ст. 125 КПК Республіки Білорусь, домашній арешт полягає в ізоляції підозрюваного або обвинуваченого від суспільства без утримання його під вартою, але із застосуванням правообмежень, визначених прокурором або його заступником.

Домашній арешт може супроводжуватися наступними заходами, які застосовуються як окремо, так і у допустимій сукупності: 1) заборона виходу із житла повністю або у певний час; 2) заборона телефонних розмов, відправлення кореспонденції та використання засобів зв'язку; 3) заборона спілкування з певними особами та прийняття будь-кого з них у себе; 4) застосування електронних засобів контролю та покладання обов'язку носити їх при собі та обслуговувати їхню роботу; 5) покладання обов'язку відповідати на контрольні телефонні дзвінки або інші сигнали контролю, дзвонити по телефону або особисто з'являтися в певне місце до органу дізнання чи іншого органу, що здійснює нагляд за поведінкою обвинуваченого, підозрюваного; 6) встановлення нагляду за підозрюваним або обвинуваченим або його житлом, а також охороною його житла; 7) іншими подібними заходами. які забезпечують належну поведінку та ізоляцію обвинуваченого підозрюваного від суспільства [12].

Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)

у питанні щодо здійснення контролю за реалізацією встановленого судом обмеження спілкування обвинуваченого, підозрюваного із третіми особами значно знижує вірогідність застосування цього запобіжного заходу в найближчій перспективі.

3. Масове застосування та ефективність дії домашнього арешту як міри запобіжного заходу, яка допомагає слідчому розслідувати злочини, вчинені організованими злочинними групами (угрупованнями), відбудеться тільки за умов, якщо цей запобіжний захід буде розглядатися не як заборона залишення житла, а як форма ізоляції особи, яка буде цілком забезпечена державою на організаційному та правовому рівні.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України : Закон України станом на 1 черв. 2012 р. : відповідає офіц. текстів. – К. : Алерта, 2012. – 304 с.

2. Салтыков Е. В. Домашний арест в российском уголовном процессе : автореф. дис. канд. юрид. наук : спец 12.00.09 / Е. В. Салтыков. – Екатеринбург, 2007. – 21 с.

3. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30 черв. 1993 р. № 3341-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 358.

4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 21 черв. 2012 р. (офіц. текст). – К. : Паливода А. В., – 2012. – 216 с.

5. Борисов В. І. Дослідження ефективності боротьби з організованою злочинністю / В. І. Борисов, Г. А. Матусовський, І. М. Даньшин [та ін.] // Вісн. акад. прав. наук України. – № 1(8). – Харків : Право, 1997. – С. 155–210.

6. Корж В. П. Теоретические основы методики расследования преступлений, совершаемых организованными преступными образованиями в сфере экономической деятельности : монография / В. П. Корж – Харьков : Изд-во Нац. ун-та внутр. дел, 2002. – 412 с.

7. Зауваження до проекту Кримінального процесуального кодексу України (реєстраційний № 9700), підготовлені Заступником Керівника Апарату Верховної Ради України – Керівником Головного управління М. Теплюком / [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?ps3511=42312.

8. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 січ. 2012 р. № 53-р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/53-2012-p>.

9. Климов В. В. Законность и обоснованность применения домашнего ареста в уголовном судопроизводстве России : автореф. дис. канд. юрид. наук : спец 12.00.09 / В. В. Климов – М., 2007. – 19 с.

10. Положення про порядок застосування електронних засобів контролю : Наказ МВС України від 9 лип. 2012 р. № 696 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1503-12/>.

11. О применении домашнего ареста в качестве меры пресечения: Инструкция, утвержденная совместным приказом Генерального Прокурора Республики Казахстан от 18 окт. 2005 г. № 56, Председателя Комитета национальной безопасности Республики Казахстан от 22 окт. 2005 г. № 87, и. о. Министра внутренних дел Республики Казахстан от 6 окт. 2005 г. № 590, Председателя Агентства Республики Казахстан по борьбе с экономической и коррупционной преступностью (финансовой полиции) от 07 окт. 2005 г. № 214 / [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

<http://www.unesco.kz/cgi-bin/library?e=d-000-00-0HRCru-akalru%2cHRCru-01-0-0-0prompt-10-4-0-0l-1-ru-100-20-help-00031-001-1-0utfZz-8-00&cl=CL3.4&d=HASH5ddade4b95a22bfb6f5268.1&gt=1>.

12. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Беларусь от 24 июня 1999 г. / [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

<http://pravo.levonevsky.org/kodeks.by/upk/20130320index.htm>.

В статье на основе анализа норм нового Уголовного процессуального кодекса Украины, регламентирующих основания и порядок применения мер пресечения, соответствующего зарубежного опыта в этой сфере и законодательства Украины об организационно-правовых основах борьбы с организованной преступностью рассматривается вопрос о целесообразности применения домашнего ареста как меры пресечения в ходе расследования преступлений, совершенных организованными преступными группами.

In the article, on the basis of analysis of the provisions of the new Criminal Procedure Code regulating the bases and procedures of preventive measures use and corresponds to the foreign experience in this sphere and Ukraine legislation concerning the legal-organizational basis for combating organized crime, the relevance of house arrest use as a preventive measure during the investigation of crimes committed by organized criminal groups is examined.

Стаття надійшла до редакції журналу 26 березня 2013 року.